

željo, da bi tudi sklepi današnjega zbora obrodili dober sad.

Deželni predsednik gosp. baron Winkler izjavi, da ga veseli videti na občnem zboru toliko veljavnih mož, katere v imenu vlade presrčno pozdravlja. Mnogobrojna udeležba je dokaz, da se širi zanimanje za kmetijstvo. Vlada se bode zanimala za razprave občnega zbora in sklepe tudi na merodajnem mestu podpirala.

Deželni odbornik gosp. Detela se zahvaljuje za prijazni pozdrav in zatrjuje, da bode deželni zastop zmerom pospeševal interese kmetijstva, ki je najmočnejši steber države.

Gosp. župan Grasselli pozdravlja zbor v imenu stolnega mesta, katerega dvorana je kmetijski družbi vselej za nje zborovanje na razpolago. Veseli ga, da se je sešlo toliko veliko članov družbe, in izreka željo, da bi se koristi poljedelstva pospeševale poleg koristi meščanstva.

Tajnik g. Gustav Pirc je nato poročal o delovanju glavnega odbora v l. 1890. Ker hočemo o tem v prihodnjem listu obširneje poročati, kakor tudi v poročilu g. odbornika Lenarčiča o računih, g. odbornika Šiške o premembi enega paragrafa pravil, g. odbornika Ogorelca o oddaji drevja, omenjamo zdaj le še, da je bil g. knezoškofjski tajnik Josip Šiška zopet in na mesto umrlega gosp. dr. Poklukarja gosp. Janko Žirovnik, nadučitelj v Šent Vidu nad Ljubljano, na novo za odbornika izvoljen. Za preglednike računov izvolil je občni zbor gg. Dragotina Žagarja, deželnega blagajnika, in Frana Trilerja, deželnega knjigovodstva oficijala. Na predloga glavnega odbora, katera je utemeljeval g. tajnik Pirc, izrekel se je občni zbor, da se da A. Rovanu na Colu za uspešno delovanje pri pogozdovanji notranjskih goličav pohvalno pismo in da se izdajatelj gospodarskih listov na Dunaji g. Hitschmann zaradi zaslug za kmetijsko literaturo imenuje za dopisujočega člana družbe.

Na konci obravnav poročal je nadučitelj Ribnikar o pospešitvi šolskega vrtnarstva, in ko sta se njegova stvari primerna predloga vzprejela, se je občni zbor zaključil.

Razne reči.

* Kokoši, ki pridno jajca neso, spoznaš po tem, če imajo greben in podbradek temno škrlatasta. Kolikor temnejša je ta barva, toliko pridnejša je kokoš. Tudi ušesa so znamenja, in sicer je kokoš toliko boljša, kolikor bolj bela so ušesa. Pri tej priliki bodi omenjeno, da kokoš le tedaj pridno jajca nese, ako jej h krmi pridevaš dovolj apnenega peska, stare malte ali stolčenih jajčnih lupin.

* Gnojnica nam rabi kaj dobro za odpravljanje mahu lišaja, mrčesov in njih zalege po sadnem drevju, ako namažemo ž njo drevje spomladi.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

(Dalje.)

225.

Opij v Kitajskej. Opij v svetskej trgovini. Sestavine opija, in delovanje teh sestavin.

Opij je, kakor smo že omenili, mlečni sok, ki iz maka leze, no on ni v kemijskem pogledu jednostavno telo. V njem so do sedaj našli 15 raznih strupenih teles. Vsako to telo se daje iz opija izločiti, in mnogo te sestavine se v tvornicah iz njega tudi jemlje. Ta telesa se zovejo: morphin, codein, narcotin, narcein, papeverin, thebain i. t. d.

Morphin ali Morhium je najznamenitejša sestavina opijeva, katera se danes mnogo v zdravilstvu upotreblja. V opiju ga je največ, in to po priliki 10 odstotkov. Morphin nima vonja, a okusa je grenkega. V malej množini uspava človeka in umiruje živce, a v večji množini deluje kot zelo močen strup.

Codein je vrlo podoben morphinu, samo je brez okusa, in ga tudi v zdravilstvu upotrebljajo. V malej množini napravlja lahko spanje, večja množina pa je nevarna.

Narcotin je slabjši strup od morphina in codeina. On človeka najpreje razdraži, a potem v spanje zaziblje. Podoben mu je narcein, ki človeka zelo omamlja. Papeverin deluje na človeka še le čez dalje časa in ga v spanje zaziblje. Thebain naredi, da mišice otrpnejo, in od vseh ostalih sestavin opija more najpreje umoriti človeka in žival. Kakor ta, tako tudi ostala telesa v opiju delujejo različno na ustroj človeški, a oni nenavadni in čudni učinek opija izvira od skupnega in obenem različnega delovanja pojedinih sestavin.

226.

L u č.

Kako lepo, raznolično življenje se je nastanilo na naši zemlji! In kje je izvir temu življenju? Solnce je to, njegova svetloba in toplota. Brez solnčne svetlobe, brez solnčne toplote bi se v puščino spremenila naša zemlja, izumrlo bi življenje na njej. Svetloba in življenje sta tako ozko spojena, da si jedno brez drugega pomisliti ne moremo. Kedar solnce zaide, spravi se malone vse življenje k počitku, da se zjutraj okrepljeno loti zopet dela. Tako dela rastlinstvo, tako dela skoro vse živalstvo, jedini človek se upira temu prirodnemu zakonu. Prekratek mu je dan za življenje, on ga s silo vse dalje in dalje razmiče. Ali ne dela tega človek zato, ker mu narava to zahteva, temveč potreba ga sili na to. Borba je to za obstanek, velé. Človečanstvo se množi in širi, vsak dan je človeku težje, da si dobiva kruha. Silne zahteve časa hočejo, da ga zaduše, tako se kopčijo, a on sili in otepa, da jih more premagati, da si